

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Diff. II. Proponuntur Principales responsiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

RATIO est, quia motiva, quibus mota est divina voluntas ad id decernendum, independentia sunt ab actuali peccato, licet ultimum dependeat à conditionatè prævisio peccato: quod totum constat ex dictis de signis rationis: colligiturque ulterius, Christum venturum fuisse, quamvis Adam non peccasset, idque vi præsentis decreti: quia motiva Christi non erant alligata ad prævisionem actualis peccati, ut vidimus supra.

DIFFICULTAS II.

Proponuntur principales Responsiones.

REstant hic insuper examinandæ variorum responsiones, quibus salvant quomodo Christus sit finis & caput creaturarum, & nihilominus non sit decretus ante præscientiam absolutam peccati, quæ sit per scientiam visionis. *Ad quod punctum*

RESPONDET I. Valentia disp. 5. q. 1. punct. 7. & docet Christum in genere cujusdam causæ finalis, esse primum quiddam inter omnia Dei opera: quatenus scilicet omnia censerentur debent à Deo facta, ad hunc Deum hominem gloriæ & honore decorandum, ob meritum ipsius passionis. Ad quod firmandum citat loca S. Pauli, & locum Ruperti supra allatum. Rursus, ideò esse præordinatam ante omnia incarnationem, quia ipsa est præcipuum & maximum opus Dei, quod omnibus aliis dignitate anteivit: sicut Joannes Baptista, dicit Christum ante se factum; quem locum explicant Chrysostomus & Augustinus, quia scilicet, erat præstantior Joanne. Denique tertiam affert solutionem, respondens ad quartum argumentum. Verum est, inquit, Christum, quâdam consideratione & modo, fuisse prædestinatum prius quàm præsciretur peccatum ullum; scilicet ut auctorem, sive causam moralem omnis gratiæ, etiam ejus quæ data est initio Adæ, & angelis ipsis; cui gratiæ, opponuntur privativè quâdam ratione, peccata, & ideo sunt quiddam posterius, sicut privatio est posterior quàm habitus. Et post pauca subdit: Aliâ quâdam consideratione, vicissim quoque fuit illa præscientia peccati prior, quam Christi prædestinatio; scilicet ut peccatum est quædam dispositio, seu quoddam præsuppositum ad adventum Christi, tanquam morbus videlicet, qui præsupponitur ad medicinam.

CONTRA I. Quia id, quod habet rationem causæ finalis, semper prius est intentione, quàm ea, quæ ordinantur ad illum finem; sed Christus est finis præmiandus: Ergo hic finis, illis, quæ ordinabantur ad illum præmiandum, hoc est creaturis, prior fuit. An autem sub alia consideratione posterior fuerit: de hoc non est controversia in præsentis; videturque hæc illius responsio cum nostra doctrina simpliciter coincidere: quia etiam per nos Christus quâ ven-

turus in carne passibili, posterior est seipso venturo simpliciter, & tamen hoc non obstante, ante prævisum peccatum absolute decreta est incarnationis.

CONTRA 2. Quia pro illo priori, pro quo admittit Valentia, Christum priorem esse in genere causæ finalis, vel jam decreta erat illius Incarnatio, vel non? Si non decreta: Ergo ante decretum Dei, positio Incarnationis prævideri potuit; quod dici non potest, quia causa necessaria illius positionis, est decretum, quod non intelligitur adhuc esse formatum; si autem jam decreta erat: Ergo immerito secundum decretum comminiscitur Valentia: Ergo ulterius, ex vi illius prioris decreti, potuisset venire Christus, Adamo non peccante.

CONTRA 3. Quia, quod dicit, Christum esse priorem non nisi quoad dignitatem, non solvit difficultatem: quia nec loca Scripturæ id volunt, nec loca Patrum quos citavi, id sonant; & si nihil obstat, debet id intelligi & de dignitate & de causalitate finali, ut ita magis dignificetur Christus.

RESPONDET 2. Amicus disp. 7. Sect. 2. num. 75. citatque pro se Molinam Ferrar. quam responsionem ut explicet.

SUPPONIT I. quod prius ratione, quàm Deus quicquam efficaciter ab æterno decreverit, præviderit, non solum scientiâ simpliciter intelligentiæ, infinitos mundos, quos condere poterat, inter quos prævidit hunc quem defacto condidit; sed etiam per scientiam conditionalium prævidit, quid essent pro sua libertate acturæ creaturæ: inter quas prævidit Adamum, sub iis circumstantiis, sub quibus defacto positus fuit, peccaturum.

SUPPONIT 2. Præcognovisse Deum, quid facturus esset, si permissio peccato in Adam, unigenitus illius in remedium ejusdem incarnaretur.

SUPPONIT 3. Quod, his positis, in posteriori signo rationis, efficaciter decrevit hunc mundum condere, sub his circumstantiis, sub quibus illum præviderat scientiâ conditionatâ; in quo signo, voluit hæc omnia, per modum unius adæquati & totalis objecti, cum mutua dependentia, & connexione inter se: Christum scilicet ut finem, causam meritoriam & exemplarem, priorem Adamo cæterisque creaturis: Adamum vero, cum virtuali prævisione peccati absolute futuri, in genere causæ materialis: dependenter à quo prædestinatus est Christus, Finis & Caput ipsius, cæterorumque prædestinatorum.

His præsuppositis

In hoc stat responsio Amici: Christum esse finem creaturarum, & simul non esse decretum ante prævisionem peccati: quia scilicet voluit Deus Christum, ut exaltandum & glorificandum mediâ redemptione, adeoque voluit Adamum, ut medium ad Christi glorificationem: è con-

contra voluit Incarnationem, ut medium ad justificationem hominum, consequenter voluit justificationem ut finem Incarnationis.

CONTRA 1. Quæro enim, pro illo signo, quo Deus vult Christum ut finem, & justificationem ut medium exaltandi Christum, an sit prior ratione Christus quàm illa media? si non est prior ratione: Ergo recedis à responsione: volebas enim assignasse prius aliquid, in quo prior est Christus justificatione: Ergo ulterius ratio Finis, per se non est prior electione mediòrù prioritate rationis. Quod si sub dicta consideratione prior est Christus justificatione: Ergo, sub dicta consideratione, præcessit decretum de illius Incarnatione, præcessit inquam justificationem nostram, & prævisionem peccati; nam alias Christus prævideri potuisset, sine suis causis: Ergo ulterius debuit dari duplex decretum de Incarnatione Christi, unum ex prævisio peccato, & aliud non ex prævisio; vel recidis in nostram doctrinam, quod fuerit ex duplici motivo, tam capitis, quàm Redemptoris, decreta Incarnatio.

CONTRA 2. Quia sicut non potest fieri, ut idem sit prius & posterius seipso, in ordine ad existendum: si nec fieri potest, ut in ordine ad ea, quæ concernunt positionem existentia, suntque causa illius necessaria, possit idem esse prius & posterius; & eadem causa, quæ supponitur jam causasse existentiam illius, ex alia parte non supponatur causasse, adeoque posterior esse illius existentia.

CONTRA 3. Imaginare quando Deus decrevit Incarnationem, ut Finem, si hoc ipso illa extra causas educeretur, quomodo jam sub alia consideratione dicenda erit non educta extra causas Incarnatio.

Vix non in idem recidit responsio Aldrete, disp. 21. & cum illo Rosmer, quod Christus, sit decretus, ante omnes creaturas tanquam caput, decretus tamen est ut redemptor, non nisi post prævisum absolute Adæ peccatum: adeoque non venturum fuisse Adamo non peccante.

CONTRA est. Tum quia, quocumque tandem nomine, signo, intelligibilitate, vocetur, & constitutur decretum illud Incarnationis VERBI, ante prævisum absolute peccatum, vel illud est efficax, vel inefficax? si inefficax: non est hic de illo res, quaritur enim, de decretis efficacibus defacto habitis; nam indubie erat simplex complacencia de non decernendo Christo, quia erat electio utriusque partis repræsentativa. Si autem illud decretum est efficax secundum quod decrevit caput, & secundum quod antecedit absolute prævisionem peccati: vel venisset Christus tanquam caput, vi illius, vel non venisset? si non venisset, quomodo illud decretum est efficax? si venisset, non tenebit doctrina oppositorum. Tum quia, posita hac prædicta doctrina, concedo Christum non venturum

fuisse quàm Redemptorem curativum: sed quæro, an venisset etiam quàm caput? si non venisset quàm caput: qui decretus quàm caput, ante prævisum peccatum? si venisset quàm caput: qui tenebatur contrarium? Tum quia, cum agnoscatut esse aliquod motivum independens à peccato, idque ex doctrina Patrum, aliud dependens à peccato: cur non potius hæc dependentia ita explicabitur, ut secum illa duo motiva concordare possint? concordabunt autem, si dicatur decretus redemptor, independentem ab absolute prævisio peccato, licet dependentem à prævisio conditionatè; decretum enim formatum ex conditionatè prævisio peccato, & decretum capitis, stant secum. Porro dicitur unumquodque motivum esse totale, non per exclusionem alterius sibi similis, & æque valentis ad ponendam Incarnationem, camque totam, non in parte; sed per exclusionem partialitatis, quæ inferret, quod non sufficiat, ad illum eventum.

RESPONDET 3. Lugo disp. 7. num. 20. Christum esse primum prædestinatum, adeoque habere rationem Capitis & Finis; quia ante prævisum peccatum, non fuerat prævisio in particulari, sed solum voluta est in causa & virtute, posteritas Adami. Non ergo erant prædestinati pro illo priori aliqui; & per consequens, potuit bene Christus prædestinari in remedium peccati, ante omnes alios. Quod autem attinet ad primos Parentes, etiam respectu illorum Christus fuit primus prædestinatus; eo quod mundus creatus fuerit à Deo, ex speciali affectu erga Christum; non directè, sed indirectè: quatenus affectus erga bonum illud, quod resultare debebat ex adventu Christi redemptoris, temperavit malum, quod imminerebat ex peccato, futuro, si mundus crearetur.

CONTRA 1. Quando, saltem indirectè ex speciali affectu erga Christum, creatus est mundus, quamvis pro illo priori non nisi virtualiter volutus sit Christus, quæro: an sub ista consideratione, habuerit prioritatem respectu mundi, vel non? Si non, ergo non salvas, primum esse præ reliquis, prædestinatum Christum. Si autem sub hac consideratione habuit rationem prioris Christus, quæro, vel tunc pro illo priori supponebatur habere causas necessarias pro sui existentia, vel non? Si habuit: Ergo est decretus ante prævisionem peccati, hoc enim decretum est causa necessaria existentia illius. Si autem non habuit: Ergo nec prævideri potuit, quia nihil potest prævideri esse, sine suis causis necessariis, saltem sub conditione, si de conditionato effectu agatur. Quod si dicas, præcessisse decretum conditionatum, jam

CONTRA est 2. Quia multiplicas decreta sine necessitate, & unum decretum ponis prius prævisio peccato, & aliud posterius, post prævisum peccatum.

CON-

CONTRA 3. Quia conditionatum illud decretum, & illa prævifio conditionata de excellentia Christi, vel est prior itidem prævifā conditionatē futuritione mundi, vel est prior prævifā absolutē futuritione mundi? Si est prior prævifā conditionatē futuritione mundi: Ergo etiam prior erit prævifio absoluta futuritionis Christi, prævifione absolutā mundi: quod probatur. Quia idem est objectum, & eodem modo se habens pro statu absoluto, & pro statu conditionato, exceptis statibus: Ergo & eandem rationem prioris, & posterioris habebunt: Ergo si prævifio mundi conditionata, est posterior conditionatā prævifione Christi, etiam posterior erit absoluta prævifio mundi, absoluta prævifione Christi; quod si prævifio Christi conditionata est prior prævifione mundi nonnisi absolutā: contra erit: quia quod est prius aliquo pro statu absoluto, & habet se per modum talis, ut sine illo res illa, pro statu absoluto non fuisset, tunc illud etiam pro statu conditionato, ut dixi, præcedere debet. Quod si Incarnatio tam pro statu absoluto, quam pro statu conditionato futuritionis mundi, & prævifionis peccati, est prior; absolutē erit prior.

DIFFICULTAS III.

Afferuntur Oppositorum fundamenta.

Perpendemus imprimis rationes communiores, postea accedemus ad recentiora inventa.

Punctum Difficultatis 1.

Argumenta communiora.

1. **A**RGUMENTUM Auctoritas Scripturæ, Conciliorum & Patrum, qui expressè docent remedium peccati, esse motivum formale Incarnationis. Et quidem Patres in duplici sunt classe. Quidam enuntiant, Incarnationis motivum fuisse remedium peccati; alii autem enuntiant, nullum aliud fuisse motivum, nisi remedium peccati: talis inter alios est Origen. hom. 24. in numer. *Si non fuisset peccatum, non necesse fuerat filium Dei agnum fieri.* August. Serm. 8. de Verbis Apost. *Filius, inquit, hominis non venit nisi querere, & salvare quod perierat: alia causa non fuit quare veniret in mundum.* Chrysost. Homil. 5. in Epist. ad Hebr. ubi tractans de motivo, quod est redemptio, dicit: *Non est alia dispensationis causa, quam hæc sola.* Similia habet Ambros. in 2. caput ejusdem Epist.

RESPONDETUR. Quod attinet ad auctoritates quæ enuntiant Christum venisse ut Redemptorem, eæ procedunt & conceduntur, quod agant de tertio motivo; quæ autem simpliciter enuntiant, nullam aliam fuisse causam adventus Christi, nisi redemptionem: ad has

dici potest, quod non fuerit alia causa, attento bono nostro, quod Deus nobis voluit, nisi redemptio nostra: licet fuerint aliæ causæ redemptionis, attento ipso objecto & bono incarnandi; quale est intrinseca excellentia mysteriorum; excellentia Capitis & Finis. Denique si simpliciter accipiantur dicta illa, negari deberet, quod venerit Christus ad præservandam Virginem, ne incurreret originale: quod venerit ut iustis mereretur negationem impoenitentia finalis, & donum perseverantia. Inculcatio autem illa ad hoc valebat, quod tunc intendebant Patres, ut scilicet conciperent peccatores spem venia; horrorem peccati, amorem Salvatoris, suæ miseriae compatiens. Dicit etiam posset, quod loquantur Patres de decretis completè, adæquate, & quoad omnia signa acceptis. Item quod loquantur de redemptione conditionata, de qua in tertio signo. Quæ redemptio conditionata erat talis, ut in nullo signo esset decreta Incarnatio, sine hac redemptione: cum per nos, omnia hæc motiva, unum, etiam ratione, decretum constituent; denique auctoritates hæc fundant etiam probabilitatem opposita sententia, quam non negamus.

INSTAT ALDRETE. Recursus ad scientiam conditionatam in præsentia non tenet: quia non diceretur filius hominis venisse *querere quod perierat*, pro tali differentia temporis: nam solum pro illa differentia temporis, *perierat* sub conditione.

RESPONDETUR. Attendendo ad omnia signa, venit Christus ad *querendum quod perierat* absolutè, licet sub aliquo signo, prævifum fuerit nonnisi sub conditione peccatum; & quia conditio dum impletur, transit in quid absolutum, hoc ipso non erit dicendus, venturus si, sed venisse ad redimendum hominem.

OBIECTUR 2. Si Adam non peccante adhuc venturus fuisset Christus, non venisset ut causa meritoria gratia, & gloria posterorum ex Adam descendendum: nam si Adam non peccasset, ipse & non alius fuisset causa meritoria gratia & gloria posterorum, sicut defacto fuit causa demeritoria: jam autem non debet concedi, Christum non futurum fuisse causam meritoriam, gratia, posterorum Adami.

RESPONDETUR. Negando sequelam: quia gratia quæ data fuisset Adamo, fuisset ex meritis Christi, multò magis perseverantia in illa; consequenter & derivatio illa fuisset ex meritis Christi, licet pro eo casu, quodammodo instrumentum fuisset Adamus, ad transfusionem gratia. Nec obest ut habeat Christus instrumentum quodammodo transfundendæ gratia: sicut nec obest dignitati Christi, quod verba Sacerdotalia, & infusio aquæ v. g. sint in instrumentum transfundendæ gratia in posteros Adam. Alio tamen modo se habuit Adam ad peccandum demerendumque posteritati, & alio habuit